

Züwwetdin / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler
написано kitapcy | 21 января, 2025
Züwwetdin / hekaýa ZÜWWETDIN

Garahan ahyrsoňy ýol edarasyna işe girdi. Göräýmäge epeý, garadan gaýtmaz bu pälwan ýigit işe ykjam ýapysyp, eden işiniň kemini goýmaýardy. Beýlekiler çilim çekmäge çykanlarynda-da, ol gara der bolup işläp durandyr. Ýoldaşlary munuň edýän hereketlerine haýran galýardylar. Hemmeler ony öwýärdiler, oňa

hormat goýýardylar. Adynam Garahan diýmän, Gara pälwan diýip tutýardylar.

Emma «Pişigiň ýyndamlygy samanhana çenli» diýlişi ýaly, Garahanyň bu «işeňňirligi» uzaga çekmedi. Ol mazaly ynama geçensoň, kem-kemden jögülige baş urup ugrady. Hyk, çok edip, ýalandan ýaramazlyk tapyndy. Işe giç gelip, ir gaýdyp başlady. Munuň bilen hem kanagatlanman, aldawçylyk, kezzaplyk «keseline» uçrady.

Ol bir gezek brigadirine ýüzlenip:

– Nepes aga, doganoglanym aradan çykdy welin, rugsat berseňiz, ony jaýlamaga gitjek -diýdi.

– Haý, bolmandyr. Ýatan ýeri ýagty bolsun. Onuň ýaly bolsa, durman gideweri. Üçünde-de, ýedisinde-de işe geljek bolmagyn.

– Taňryýalkasyn, döwletiň artsyn, Nepes aga!

Geçse bir hepde geçendir-dä, Garahan işe aglamjyrap geldi-de, özünden uly aýal doganynyň aýrylandygyny aýdyp, ýene-de brigadirden rugsat alyp gaýtdy.

Ýarym aý çemesi geçendir-dä, Garahanyň daýysy awariýa düşenmiş. Onuň ýedisi geçmänkä-de Aşyryň kakasy aradan çykanmyş. Gepiň kelte ýeri, bir aýa ýeter-ýetmez wagtyň içinde Garahanyň dogan-garyndaşlarynyň ona golaýy gaýyp bolanmyş.

Bir gün günorta çäýna çykýan wagty, bir adam Garahany sorap, edara geldi.

– Garahan-a Aşyryň kakasyny jaýlamaga gidişi. Iki gündür, heniz-ä gara berenok – diýlende, ýaňky gelen ýigit myssa ýylgyrdy-da:

– Bow, Garahan sizem aldapdyr-ow. Aşyr aga onuň hiç zady däl ahyryn. Aý, ol çemine düşse aldap oturyberer. Ýalanyna, çynyna düşjek gümanyň ýok.

– Aşyr aga meniň gaýyn atam. Ol-a tüweleme obada melleginiň içinde güýmenip ýör. Hudaýa şükür, iki aýyň içinde obamyzda birjik-dw ölüm-ýitim bolmady. Sizi aldap giden günleri ýa-ha melleginde hars urup işländir, ýa-da söwda-satyk edip ýörendir – diýip käýindi.

– Men onuň obadaşy. Oňa gaty beletdirin. Onda-da menem özümi aldatdyrdym-da. Öýe aglamjyrap geldi-de:

– Agamyrat jan, ata-babalarymyz: «Dileg etseň, mertden et» diýipdirler. Menem sen diýip geldim. Ejem operasiýa düşdi welin, oňa derman almaly boldum. Bahasy gymmat ekeni. Pulum ýetmedi. Üç ýüz müň manat gerek boldy. Şony gaýrat et-de bereweri. Ýagşylygyňy ömürbaky unutman. Pulyňy aňyrsy on

günden taňryýalkasyny bilen elin gowşuraryn – diýse, ynanyp üç ýüz müň manady berip goýberäýmenmi. Ondan bäri bir aýdan gowrak wagt geçdi. Bergisini bermekden-ä geçen, gaýta, ozal ýanymyzdaky ýoldan geçýän bolsa, indi başga köçeden gatnaýar. Meniň garamy görse gaçyp ýör.

Şü gün boşlaňrak bolamsoň, hem-a adamlar bilen salamlaşayyn hem-de Garahanyň kimdigini olara aýdaýyn diýip geläýdim – diýende, Nepes aga:

– Aý, inim ajap edipsiň, sag bol. «Zeleliň ýarsyndan gaýtsaňam peýda» diýipdirler. Biz indi onuň çäresini görjek bolarys. Seniň algyňam alyp bereris, arkaýyn bolaý. Ol «Daşy jäjek, içi möjeklerden» eken-ow – diýip, uludn demini aldy.

Şol günüň ertesi Garahan donly, telpekli şumjara bolup, işe geldi. Ýoldaşlary idili salamlaşmadylar. Gaýta, gyjytly sözleri aýdyp, ony it alan sanaja dönderdiler. Nepes aga gaharlanyp:

– Eşitdik welin, sen-ä barypýatan züwwetdin, ýalançy, kezzap ekeniň-ow. Ýalan-ýaşryk sözläp, ne gözəl adamlara ölüm yönkäp, aldap, işden gaýdypsyň. Aýyp bolmazmy. Hany, seniň namysyň, wyždanyň! Saňa il-güne ysnat getiren akmak näletkerde diýerler. Beýdip ýaşanyňdan-a öleniňem gowudyr. Bize seniň ýaly näletkerde işgär gerek däl. Häziriň özünde edaradan garaňy saýla. Ýogsa bizden eýgilik isleme – diýip gaharly käýindi. Işçileriň hem hersi bir ýakmaz söz aýtdy.

Garahan ýüzüni duwwak edip, syrtyna sapan degen ýaly, yzyny garaman, ýola tarap ýumlugaýdy. Nepes aga ardynjyrap:

– Adamlar, Hudaýa şükür ediň, aldyрман, ýoldurman, bir uly beladan-a dyndyk – diýip, kellesini ýaýkady-da, oturanlara birlaý göz gezdirdi. Işçiler Nepes aganyň aýdanlaryny makullaýjy äheňde baş atyp, işe girişdiler.

Meretdurdy TEMMIMOW. Satiriki hekaýalar